

عشق مردم ترکمنستان به خیام

مسئول بخش آموزش رایزنی فرهنگی ایران در ترکمنستان می‌گوید مردم ترکمنستان عاشق خیام هستند و همه در این کشور می‌دانند که خیام نیشابوری چه شخصیت والایی دارد.

سایینا عزیزبوا در گفت‌وگو با ایبنا بیان کرد: یکی از

برنامه‌های اصلی ما درباره پاسداشت زبان و ادبیات فارسی در دولت ترکمنستان، آموزش زبان فارسی به علاقه‌مندان است. وقتی از زبان‌آموزان فارسی سؤال می‌کنیم که چرا علاقه‌مند به یادگیری زبان فارسی هستید در پاسخ می‌گویند ما علاقه خاصی به خواندن آثار ادبای کهن ایرانی به‌ویژه عمرخیام داریم. درباره عمرخیام کتاب‌های زیادی به‌زبان‌های مختلف‌وزنده‌دنیا ترجمه شده است و ما احساس می‌کنیم که ترجمه‌ها متفاوت هستند و معنای زبان اصلی را نمی‌دهند. بنابراین، تصمیم گرفتیم آثار این شاعر بلندآوازه ایرانی را به زبان اصلی و مادری او یعنی زبان فارسی بیاموزیم.

او با بیان اینکه ایران و ترکمنستان دارای اشتراکات فرهنگی و مذهبی و تاریخی بسیاری هستند و توسعه روابط می‌تواند زمینه‌ساز توسعه فرهنگی بین دو کشور باشد، افزود: بسیاری از زبان‌آموزان فارسی علاقه‌دارند دانشجوی رشته تاریخ ایران نیز باشند. حتی در مدارس کشور ترکمنستان نیز دانش‌آموزان علاقه‌دارند زبان فارسی را فراگیرند. بسیاری از آن‌ها به والدین خود اصرار می‌کنند که برای سفر تفریحی حتما به ایران بیایند و شهرهای تاریخی ایران و مدفن شاعران کهن فارسی را در این شهرها از نزدیک ببینند.

عزیزبوا تأکید کرد: اکنون ما ۴۰کارآموز زبان فارسی از ۱۲سال تا ۶۵سال داریم. آن‌ها علاقه دارند در کشور ایران رشته‌های پزشکی و اقتصادی بخوانند و به زبان فارسی مسلط شوند.

این شاعر اظهار کرد: آموزش زبان فارسی در ترکمنستان چهار ترم است که یک سال طول می‌کشد. زبان آموز فارسی در ترم اول ابتدا با الفبای زبان فارسی آشنا می‌شود سپس ترم‌های بعدی را با خواندن کتاب‌های آموزشی بنیاد سعدی پله‌به‌پله پشت‌سر می‌گذارد. جالب است بدانید در ترکمنستان هر سال به ۵۰نفر از قبول شدگان، گواهی دانش‌آموختگی زبان فارسی اهدا می‌کنیم.

برای هر ایرانی کمتر از یک جلد کتاب داریم

طبق گفته دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، امروز به ازای هر نفر کمتر از یک جلد کتاب در کتابخانه‌های همگانی ایران وجود دارد. مهدی‌رمضانی‌درگفت‌وگو با تسنیم اظهار کرد: از نظر ما، همه مردم ایران باید عضو کتابخانه‌های

عمومی باشند. این نگاه ما به حوزه توسعه کتابخانه‌ای است و برای اینکه به این موقعیت دست‌یابیم، باید تلاش بیشتری کنیم. اکنون به ازای هر نفر کمتر از یک جلد کتاب در کتابخانه‌های عمومی وجود دارد، اگر جمعیت کشور را ۸۰میلیون نفر در نظر بگیریم، بیش از ۵۰میلیون جلد کتاب در کتابخانه‌های عمومی وجود دارد. اما آیا با همین تعداد کتاب موجود توان گسترش عضویت در کتابخانه‌های عمومی وجود دارد؟ به نظر ما بله حتما وجود دارد.

او یادآور شد: بسیاری از مردم ایران هستند که هنوز همان یک کتابی‌را که در کتابخانه‌های عمومی هست نخوانده‌اند. بنابراین این ظرفیت برای گسترش فعالیت‌ها وجود دارد.

رمضانی با بیان اینکه اکنون نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور نزدیک به سه میلیون نفر عضو فعال دارد، افزود: با نگاه سخت‌گیرانه تعداد افرادی‌که یک‌بار کتاب امانت‌گرفته‌اند، قریب به ۱۰میلیون نفر است. اگر بخواهیم غیرسخت‌گیرانه نگاه کنیم این عدد به ۱۶میلیون نفر می‌رسد. بیش از ۶۰درصد اعضای فعلی از مخاطبان کودک و نوجوان هستند.

دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور ادامه داد: یک نکته دیگر هم این است که بین جمعیت خدمت‌گیر و عضو در نهاد نیز یک تفاوت وجود دارد، به عبارت دیگر جمعیت خدمت‌گیری که در برنامه‌های نهاد مانند رونمایی‌ها، جمع‌خوانی‌ها، نقد و محافل ادبی کتاب شرکت می‌کند، لزوماً عضو کتابخانه عمومی نیستند، اما جمعیت‌درخورتوجهی است که نمی‌توان عدد دقیقی برای آن برشمرد.

او در عین حال خاطرنشان کرد: حتما باید برای گسترش تعداد اعضای کتابخانه‌های عمومی تلاش کرد تا افراد بیشتری از این ظرفیت استفاده کنند.

زین‌تقدیر

علیرضا حیدری؛مدرس ویراستاری

ناوبراسته❌

از فرداشاهد ریزش‌هوای بسیار خنک به‌استان‌های نیمه‌غربی و نوار شمالی کشور خواهیم‌بود که دمای هوا را کاهش داده و شاهد هوایی خنک خواهیم‌بود.

ویراسته✔

از فرداشاهد ریزش‌هوای بسیار خنک به‌استان‌های نیمه‌غربی و نوار شمالی کشور خواهیم‌بود که دمای هوا را کاهش می‌دهد و شاهد هوایی خنک خواهیم‌بود.

نکته📌

ترجیح‌بر این‌است که از کاربست وجه‌وصفی‌ببره‌یزیم و جمله‌ها را با فعل به کار ببریم تا استقلال، زمان و وجه‌فعل مشخص‌باشد.

#زین-تقدیرپرسی

شماره

شماره ۱۴۲۰ شهریور ۱۴۰۲
۱۴۴۵ هجری قمری
شماره ۴۰۶۶

۱۵

فرهنگ و ادبیات

نگاهی به مهم‌ترین کتاب‌هایی که درباره امام موسی صدر نوشته شده‌است

صدری که غریب‌ماند

محبوبه عظیم زاده

زندگی شخصی و بینش او به مسائل مختلف، به‌علاوه تعامل و برخوردش با مسائل و در کنار آن، زندگی و دیدگاه سیاسی‌اش که با مفقود شدن او گره خورده و ابهامات زیادی که همچنان درباره زنده بودنش وجود دارد، او را به یکی از اسرارآمیزترین چهره‌هایی که می‌شناسیم بدل کرده‌است. چهره‌ای که البته به‌شدت موردعلاقه محققان، پژوهشگران، ادیبان و نویسندگان است و همواره شوق دانستن و نوشتن از او را دارند. کم نیستند کتاب‌هایی که با محوریت زندگی و شخصیت او نوشته شده‌اند. کم‌هم نیستند کتاب‌هایی که سیدموسی صدر به‌فهرست ادبیات دینی و تربیتی و رشد ابعاد شخصیتی و اجتماعی ما اضافه کرده است. «دین

● امام موسی صدر «سووشون» را ترجمه کرد؟

پیش از مرور کتاب‌هایی که درباره این شخصیت نوشته شده است، شاید بد نباشد یک اتفاق ادبی مرتبط با زندگی او را مرور کنیم. اتفاقی که نام او را با رمان مشهور «سووشون» سیمین دانشور پیوند داده است. آن گونه‌که خود دانشور تأیید کرده او این رمان را به زبان عربی ترجمه کرده است. ترجمه‌ای که الان البته اثری از آن پیدا نمی‌شود و برخی نیز معتقدند این داستان بیشتر شبیه به یک معماست. خبرگزاری «مهر» در یکی از گزارش‌هایی که مدت‌ها پیش دراین باره منتشر کرد، نوشته است: «سیمین دانشور در سال ۲۰۰۷ میلادی در مصاحبه با «مجله‌گوه‌ران»، می‌گوید «امام موسی صدر چهار روز در خانه ما ماند و سپس ما را به قم دعوت کرد، ما هم به منزل آن‌ها رفتیم... او رمان «سووشون»، را هم به عربی ترجمه کرد، محمدحسین عظیمی، روزنامه‌نگار و مصاحبه‌کننده، به‌محض شنیدن این حرف تأمل می‌کند و می‌پرسد: «امام موسی صدر واقعا این رمان را ترجمه کرد؟»، سیمین این موضوع را تأیید می‌کند و می‌گوید: «بله و ترجمه آن را هم برای ما آورد».

● ۷روایت خصوصی به روایت جعفریان

یکی از خوش‌خوان‌ترین کتاب‌هایی را که تا به‌حال درباره زندگی این شخصیت نوشته شده است باید کتاب «هفت روایت خصوصی از زندگی امام موسی صدر، به قلم حبیبه جعفریان دانست. کتابی که حاصل رفت‌وآمدهای او به لبنان و گفت‌وگوهای مفصلش با خانواده صدر است. روایتی که تمرکزش

● نشان دادن روحیه عجیب و

فوق‌العاده صدر در زندگی شخصی و تعاملش با خانواده‌است. جعفریان که در نوشتن چنین پرتره‌های مستندنگارانه‌ای بد طولایی دارد در بخشی از مقدمه این کتاب نوشته‌است: «... خانواده صدر عجیبند. آن‌ها آدم را دچار این سوءتفاهم می‌کنند که نوع بشر فرشته‌است یا بوده است یا می‌تواند باشد. رفتار آن‌ها تکه واقع‌بین ذهن آدم را – که همان تکه بدبینش است- به چالش

● در جهان امروز، «زن و چالش‌های جامعه»، «نای و نی»، «سفر شهادت»،

«حدیث سحرگاهان»، «ادیان در خدمت انسان، همگی از مکتوبات و مستندات شاخصی است که می‌تواند منظومه فکری او را به‌ویژه برای جوان‌ترها معرفی کند.

از طرف دیگر، ادبیات همه‌جوره با صدری‌ها گره خورده‌است. خانواده‌ای که از تأثیرگذارترین و شناخته‌شده‌ترین خانواده‌ها در خاورمیانه محسوب می‌شوند، ادبیات را خیلی خوب می‌شناسند. مثلاً یکی از تأکیدات همیشگی امام موسی صدر به طلبه‌ها این بود که حتماً ادبیات عرب را جدی بگیرند. از دختر عموش، بنت‌الهدی صدر، چند جلد کتاب داستان وجود دارد که هنوز به‌صورت کامل ترجمه نشده‌است.

امام موسی صدر باور داشت که می‌توانیم با زبان ادبیات مفاهیم انسانی

● آن‌بر دوران تبلیگی صدر است و دوران جوانی‌اش.

«حدیث روزگار»، نیز یکی دیگر از مجموعه پروژه تاریخ‌شفاهی ذکرشده‌است که با هم به‌کوشش حمید قزوینی گردآوری شده است. این کتاب به‌خاطرات مرحوم‌سیدهادی خسروشاهی درباره‌سیدموسی صدر می‌پردازد که سابقه‌دوستی طولانی با صدر دارد. «باران موفق»، سومین کتاب از مجموعه این تاریخ‌شفاهی است که شرح‌خاطرات آیت‌... سیدمرتضی مستجابی، از دوستان و خویشاوندان امام موسی صدر است که نزدیکی و صمیمیت با او مجال شنیدن صحبت‌های ارزشمندی پیرامون این شخصیت را ممکن می‌سازد.

کتاب «امام موسی صدры که من شناختم»، کاری است از محسن کمالیان با حاشیه‌هایی از دکتر سید صادق طباطبائی. کتابی که با یک نگاه وسیع و چندجانبه ابعاد مختلفی از شخصیت سیاسی و دینی صدر را برای مخاطب روشن می‌کند: زندگی‌نامه، صدرشناسی و صدرشناسان، ضرورت تحول در کارکرد روحانیت، دیدگاه‌های جدید فقهی و دینی، ادبیات اصلاح و اخلاق سیاست‌ورزی، گفت‌وگو، تقریب، رابطه با جهان عرب و دنیای غرب، مقاومت لبنان و انقلاب اسلامی ایران، غالب محتوای این کتاب را تشکیل می‌دهد. نویسنده در شرح کتابش می‌گوید: «... و بالاخره آنکه مردم! امام موسی صدر آنی نیست که رسانه‌های رسمی ما معرفی می‌کنند. امام موسی صدر، پدر و پدران‌ش، یادگارهای اصیل، راستین و وفادار به اندیشه و سیره پیامبر اکرم (ص)، اهل بیتش (ع) و امام موسی کاظم (ع) بودند. جمله‌آخر، روح حاکم

● بر کتاب است.

● یک سخنرانی مکتوب

بخش دیگری از کتاب‌هایی که درباره صدر وجود دارد، سخنرانی‌هایی است که در محافل مختلف انجام داده و بعد از مدتی به صورت مکتوب درآمده است. یکی از این کتاب‌ها «من مبارزه می‌کنم پس هستم، نام دارد که سخنرانی‌های صدر در سال ۱۹۷۷ در آلمان را شامل می‌شود. کتابی که محمدرضا نواب آن را به فارسی ترجمه کرده است. عمده صحبت‌های او در این سخنرانی، پیرامون مقاومت فلسطین است و تبیین حقوق ملت فلسطین برای جهانیان. نواب درباره این کتاب می‌گوید: «متنی که پیش‌رو دارید، سخنانی است تلخ و شیرین و حقایقی انکارناپذیر که مدت‌ها بر زبان رهبری صبور و شکیبا جاری بود. سال‌هاست که چشم‌ها و گوش‌ها آرزوی دیدار روی زیبایش و شنیدن سخنان شیوایش را دارد. و اینک که شاید او پیرمردی با رنج سال‌های اسارت باشد، حرف‌هایش شنیدنی‌تر و رویش دیدنی‌تر است. ترجمه این کتاب قدمی است کوچک تا صدای مرد در گوش تاریخ، جاودانه‌تر بماند.»

● از تولد تا ناپدید شدن

کتاب دیگری که یک شمای کلی از زندگی امام موسی صدر، از بدو تولد تا روز ناپدید شدنش را، در اختیارمان قرار می‌دهد کتاب «امام موسی صدر، امید مرحومان» است. کتابی به قلم عبدالرحیم اباذری در حجم نه چندان بالا و در ۲۵۶ صفحه که شاید گزینه مطلوبی برای یک شناخت اجمالی و اولیه باشد. این کتاب در آغاز به خاندان صدر و اجداد امام موسی صدر پرداخته و آن‌ها را معرفی کرده و در ادامه به فعالیت‌های صدر می‌پردازد که در ایران و عراق و لبنان انجام می‌داده است با یک سیر تاریخی منظم. استادان و تحصیلات حوزوی و غیرحوزوی صدر، سفر او به نجف و تحصیل در حوزه این شهر، فعالیت‌ها در قم پیش از هجرت به لبنان، فعالیت‌ها و اقدامات او در لبنان، تأسیس مجلس‌اعلای شیعیان و... همه از مباحثی است که در این کتاب به آن پرداخته شده است.

قذافی و صدر؛ بیم و امید

با این همه، صدر محبوب اکثریت بود.

نسیی رساند، اما همین ملت در سال ۲۰۱۱ او را سرنگون کردند و کشتند.

سیمه‌موسی صدر، طی پنجاه‌سالی که در بین مردم بود، صاحب‌هیچ حکومت یادولتی نبود و تنها الویه‌با رعایت قانون-نهاده مدنی «مجلس‌اعلای شیعیان لبنان» را تأسیس کرد و سپس، از طریق رای‌گیری، به ریاست آن رسید. پس از این، او حزب و سازمان شبه‌نظامی «حرکت امل» یا «جنش امل» را هم (در آغاز تحت عنوان «حرکت‌الأمحرومین») بنیان گذاشت. صدر با این کارها توانست اقلیت بزرگ شیعه کشور را به برخی از حقوق مسلم خودشان-که سال‌ها از آن محروم بودند-ببرساند. این کارهای او، در کشوری که تنوع فرهنگی و دینی بسیاری داشت و بر اثر آن درگیر یک جنگ داخلی بزرگ هم می‌نمود و مفتی اهل سنت را به وحدت

شده، اقداماتی ضدملی به نظر می‌آیند؛

مایه رنجش، «صدر خود را وقف نزدیکی انسان‌ها کرده بود و در این راه از هیچ کوششی دریغ نداشت و قذافی میان مردمان جدایی افکند و بود و تا لحظه مرگ هم از این کار دست نکشید. با این تفصیل، روشن است که اولی پیام‌آور

رحمت بوده‌است و دومی رسول عذاب، و آشکار است که یکی محبوب می‌شود و دیگری مفضوب. این است فرجام‌کن که در پایتخت قلوب خلق جای دارد و عاقبت آن که در دارالملک مغلوب ظلم پای می‌گذارد، آفرین و نفرین.

●

●

●

●

●

●

●

●